

HaV på stabil grund

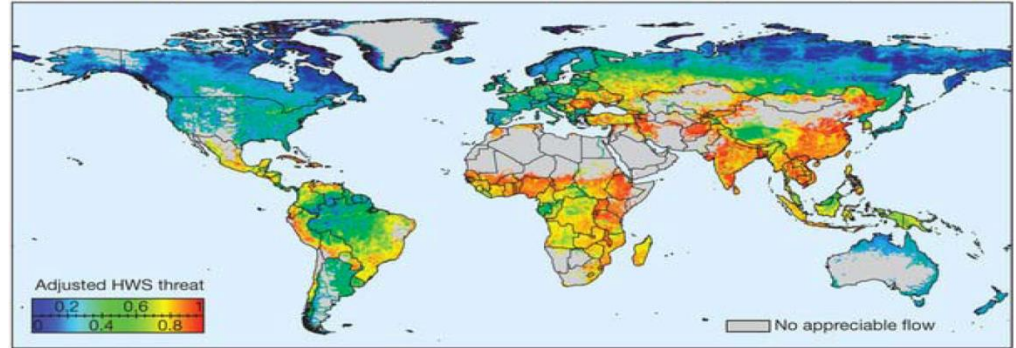
Jakob Granit, Generaldirektör

Miljöchefsmötet 2017

Havs
och Vatten
myndigheten

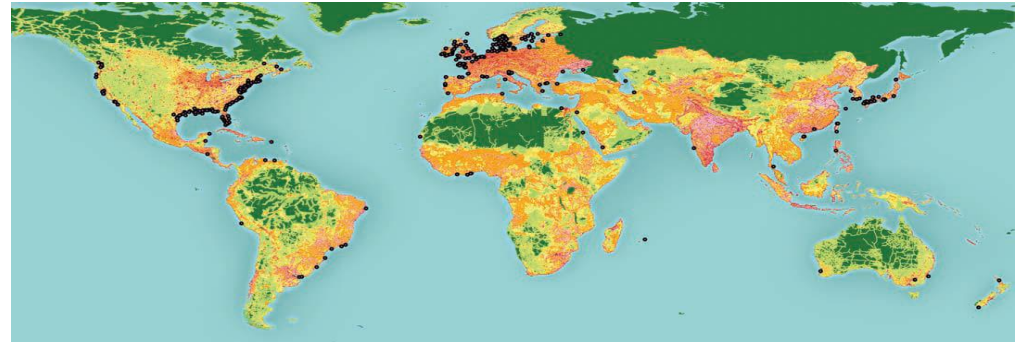
Söt- och kustvattensystem försämras snabbt på global nivå

- 80% världens befolkning är exponerade för vattenosäkerhet

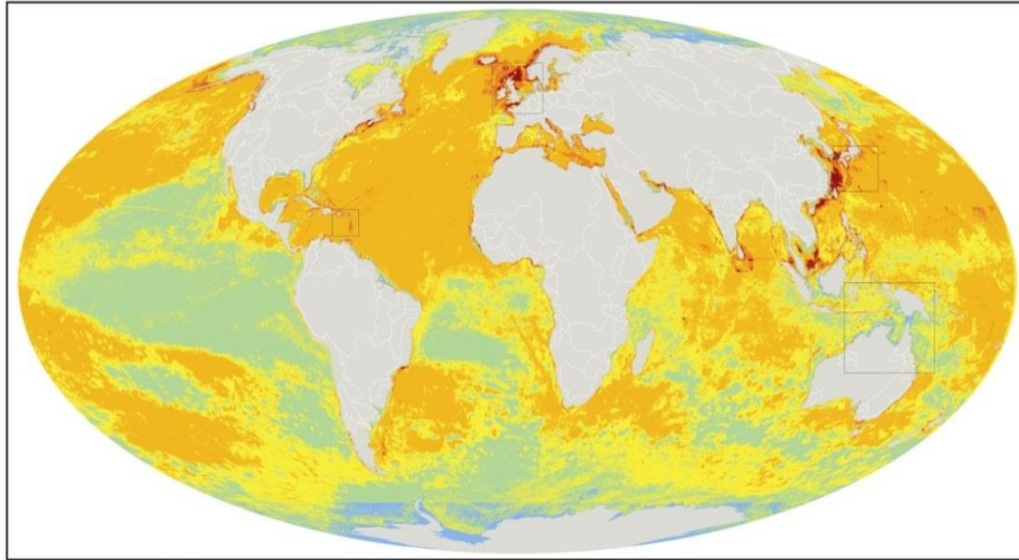
(Vörösmarty et.al., 2010)

- Döda zoner i kustvatten har ökat exponentiellt sedan 1960 talet

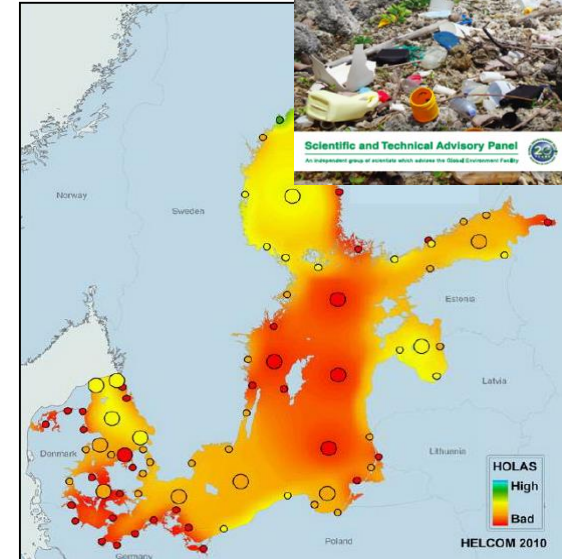
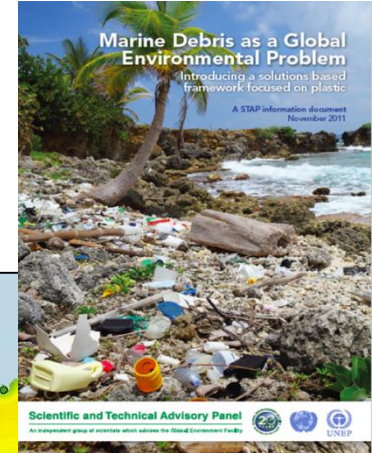
(Robert J. Diaz & Rutger Rosenberg, 2008)

Knappast några marina områden globalt är opåverkade av mänsklig aktivitet

Very Low Impact (<1.4) Medium Impact (4.95–8.47) High Impact (12–15.52)
Low Impact (1.4–4.95) Medium High Impact (8.47–12) Very High Impact (>15.52)

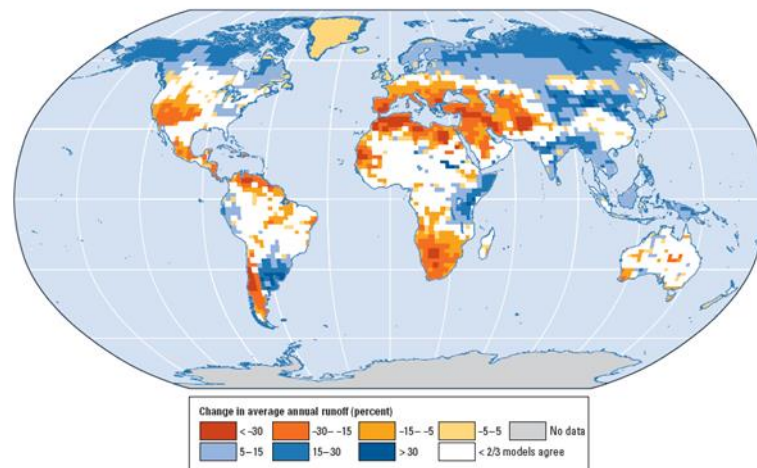
(Based on Halpern et al, 2008)

Klimatförändringar och ökad variabilitet påverkar samhällen och ekosystem

- 4 grader varmare värld 2100?
- Kraftiga värmeperioder
- Ökad vattenbrist
- Ökad frekvens av tropiska cykloner
- Förlust av biodiversitet
- Försurning av världshaven
- Korallsystem skadas
- Stigande havsnivåer
- Osäkra skördar
- Ökad undernäring
- Hälsorisker
- Bosättningar i områden med översvämningsrisk

Map 3.1 Water availability is projected to change dramatically by the middle of the 21st century in many parts of the world

Sources: Milly and others 2008; Milly, Dunne, and Vecchia 2005.

Note: The colors indicate percentage changes in annual runoff values (based on the median of 12 global climate models using the IPCC SRES A1B scenario) from 2041–2060 compared with 1900–1970. The white denotes areas where less than two-thirds of the models agree on whether runoff will increase or decrease. Runoff is equal to precipitation minus evaporation, but the values shown here are annual averages, which could mask seasonal variability in precipitation such as an increase in both floods and droughts.

Vattensituationen i Sverige 2016 liknar klimatscenariernas om 100 år

Havs
och Vatten
myndigheten

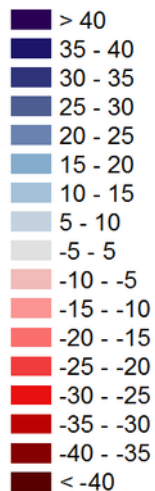
Förändring 2069–2098 jämfört med
1963–1992

Scenario RCP 4,5
mellan

Lokal årsmedeltillrinning

Förändring (%)

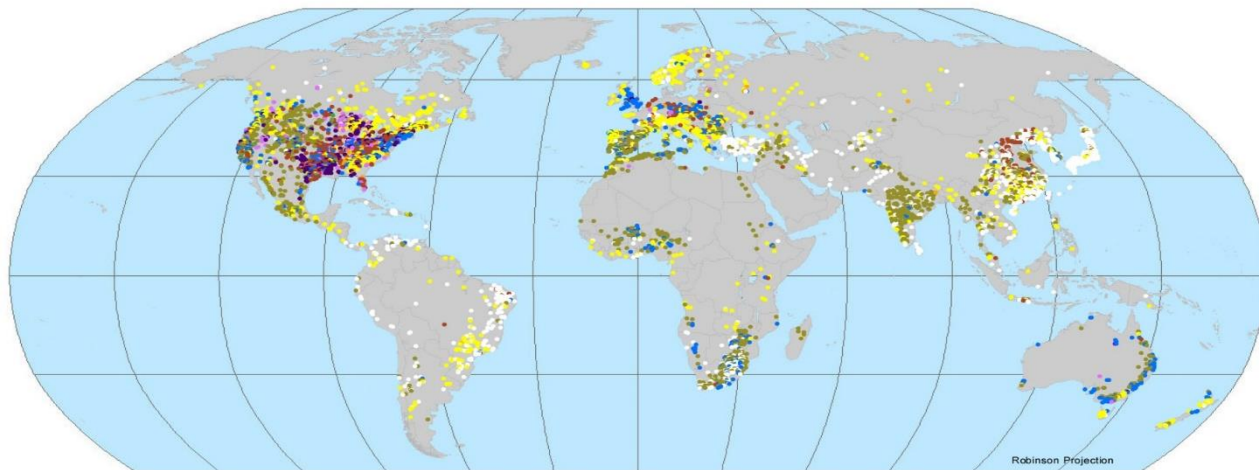

Förändring 2069–2098 jämfört med
1963–1992

RCP 8.5 hög

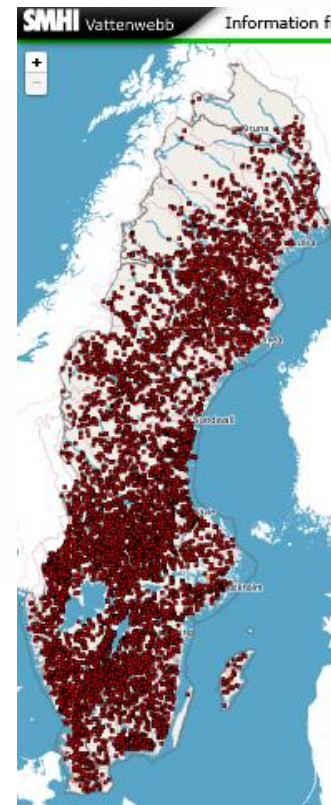
Vattenmagasin i världen och i Sverige

Dam Main Use

■ Fisheries	■ Navigation
■ Flood control	■ Not classified
■ Hydroelectricity	■ Other
■ Irrigation	■ Recreation
■ Water supply	

Global Reservoir and Dam Database,
ver 1
Stora dammar > 15 m, < 3 miljoner m³

5300 dammar i registret, 2011

Sverige

Årlig uppföljning av nationella miljökvalitetsmål 2017

Havs
och Vatten
myndigheten

Ingen övergödning

Levande sjöar och vattendrag

Hav i balans samt levande kust
och skärgård

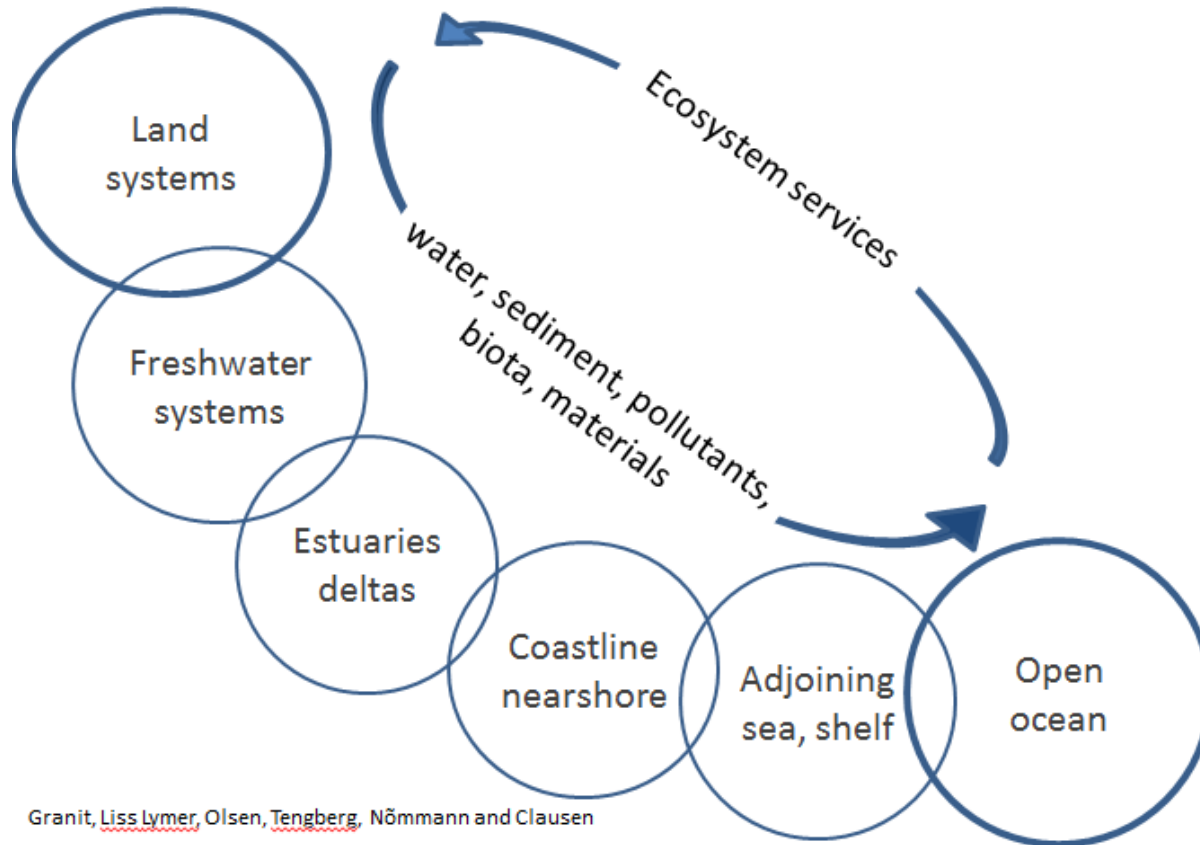
Nej

Miljökvalitetsmålen är inte uppnådda och kommer inte kunna nås med befintliga och beslutade styrmedel och åtgärder

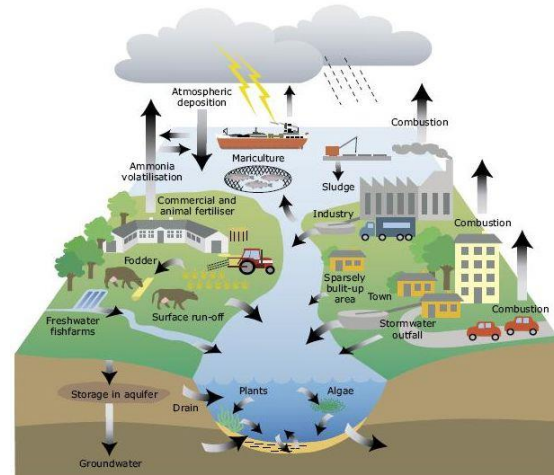
Det går inte att se en tydlig riktning för utvecklingen i miljön

Källa till hav (S2S) - flöden som länkar geografier

Ett förvaltningssystem från källa till hav i Sverige?

- En nationell myndighet med samordningsansvar för vatten
- Genomförande på regional och lokal nivå liksom internationellt
- Viktiga verktyg: samverkan och dialog med intressenter, legala och ekonomiska styrmedel

Picture:
HELCOM

HaV:s instruktion

- Förvaltningsmyndighet på miljöområdet för frågor om bevarande, restaurering och hållbart nyttjande av sjöar, vattendrag och hav.
- Inom sitt ansvarsområde vara pådrivande, stödjande och samlade vid genomförandet av miljöpolitiken
- Verka för en hållbar förvaltning av fiskeresurserna
- Samordna uppföljning och utvärdering av miljökvalitetsmålen
 - Ingen övergödning
 - Levande sjöar och vattendrag
 - Hav i balans samt levande kust och skärgård

Vattenförvaltning

FN Agenda 2030

Internationell nivå

EU-nivå

EU

HELCOM

OSPAR

Nationell nivå

Riksdagen

Regeringen

Finansdepartementet

Utrikesdepartementet

Miljö- och energi
departementet

Näringsdepartementet

Övriga
departement

SMHI

Naturvårdsverket

Havs och Vatten-
myndigheten

MSB

SGU

Övriga Centrala
myndigheter

Regional nivå

Domstolar

Vattenmyndigheten
Bottenviken

Vattenmyndigheten
Bottenhavet

Vattenmyndigheten
Norra Östersjön

Vattenmyndighet
en Västerhavet

Vattenmyndigheten
Södra Östersjön

Länsstyrelser

Länsstyrelser

Länsstyrelser

Länsstyrelser

Länsstyrelser

Lokal nivå

Kommuner (290 st)

Verksamhetsutövare

Vattenförvaltningens åtgärdsprogram

Ex. Restaurering av Ätran, Falkenberg

Fiskräknare

Uttag av dam
2014

Restaurering av
lekplatser och
naturliga flöden

Vattenkraft under
vinterhalvåret

Ex. vattenkraft och miljö

- Vattenkraftsdialogen om vattenkraft och miljö 2012-2016
- Ramöverenskommelse om energipolitiken
 - ekologisk hållbarhet
 - Konkurrenskraft
 - försörjningstrygghet
- Förslag till nationell strategi om åtgärder i vattenkraften
 - Avvägning mellan energimål och miljökvalitetsmålet
Levande sjöar och vattendrag
- Vattenkraftens reglerbidrag och värde för elsystemet
- Kulturmiljöer vid vattendrag
- Internationell samarbete, Nordpol
- Fond för åtgärder i vattenkraften
 - Privatsektor

Exempel: HaVs roll och ansvar i VA-planering

- Tillsynsvägledning för vattenskyddsområde och små avlopp (tom 200 pe) – länsstyrelser och kommuner
- Vägledande ansvar via vattenförvaltningen och vattenmyndigheternas åtgärdsprogram
- Inget utpekat ansvar beträffande lagen om allmänna vattentjänster (LAV)
- Samarbete med andra myndigheter om kretslopps- och avfallsfrågor, avloppsreningsverk, dagvatten och planering...

Juridiken kring vatten och avlopp

En översiktlig genomgång av juridiken kring dricksvattenförsörjning, samt avledning och rening av avloppsvatten och dagvatten

NATUR
LÄS OCH
VÄRDT

Havs
och Vatten
myndigheten

Vägledning för kommunal VA-planering
för hållbar VA-försörjning och god vattenstatus

Havs- och vattenmyndighetens ri

Havsmiljöförvaltning

32 åtgärder riktade till 6 centrala myndigheter & kommuner, 2016

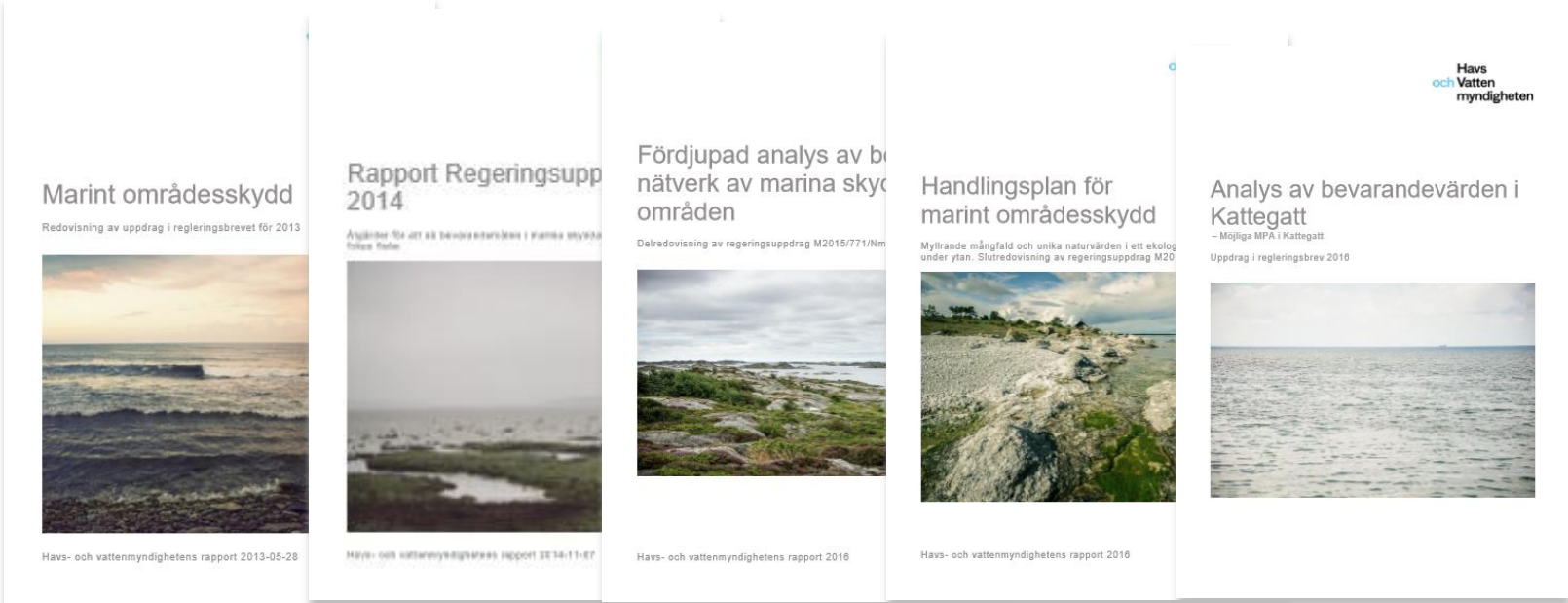

- Främmande arter
- Fiskar och skaldjur
- Övergödning
- Hydrografiska förhållanden
- Farliga ämnen

- Marint skräp
- Biologisk mångfald
- Marina skyddade områden
- Restaurering
- ... och uppföljning

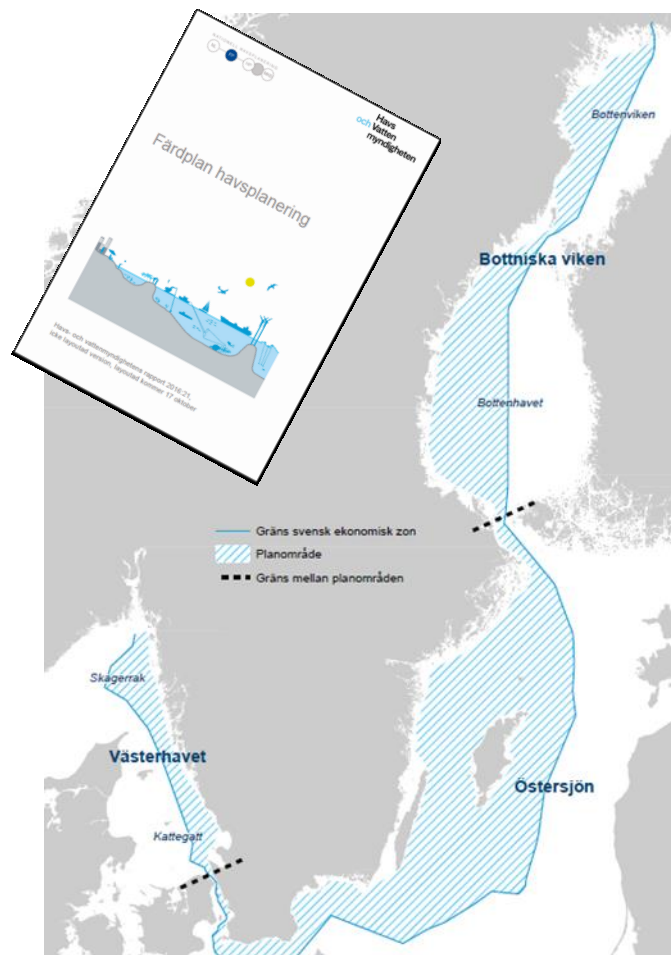

Ex. regeringsuppdrag om marint områdesskydd

Havsplanering

Havs
och Vatten
myndigheten

- Havsplaneringsförordning (2015:400)
- Karta som visar grunddragen för användningen av havsområdet
- Tre planer
 - Bottniska viken, Östersjön, Skagerrak/Kattegat
- En nautisk mil (1852 m) från baslinjen och svensk ekonomisk zon
- Planerna skall styra kommunernas planering och tillståndsprocesser
- Förslag till havsplaner till regeringen 1 december 2019

Sjöfart; Försvar; Energiutvinning; Yrkesfiske; Utvinning; Värdefull natur; Kustzonsvärden; Allmän användning; Utredningsområde

Reformer i fiskförvaltningen

Swedish Agency
for Marine and
Water Management

- Landningsskyldigheten
 - Undvika utkast
 - Gradvis infasing 2015-2019, alla kommersiellt reglerade arter
- Fördelning av fiskemöjligheter, rättighetsbaserad förvaltning
 - Pelagiskt och demersalt fiske
 - Fiskarens ansvar
 - Incitament för att fiska selektivt
 - Överlåtelse
 - Minska risken för stängning av ett fiske
 - Bättre planering under året
- Spårbarhet av fiskeri- och vattenbruksprodukter
- Riskbaserad fiskerikontroll

Exempel på strategiska innovationsområden från källa till hav

Havs
och Vatten
myndigheten

- Innovation inom geografiska segment från källa till hav
 - Landskapsförvaltning och landsbygdsutveckling, *grön tillväxt*
 - Integrerad förvaltning av staden, dess avrinningsområde och utrinningsområde- *cirkulär ekonomi*
 - Marina områden, *blå tillväxt, svenska maritima strategin*
- Tvärsektoriellt
 - Fysisk planering på land och till havs, integrerat och med miljön i fokus
 - Katastrofförebyggande investeringar kopplade till klimatförändringar
 - Ekoteknologier
 - ICT, stora datamängder, maskininlärning, visualiering – Digital First!

Globala konventioner, Hållbarhetsmålen 2030 EU politiken, de svenska miljömålen

Havs
och Vatten
myndigheten

HOME ABOUT & PROGRAMME PREP PROCESS SDG 14 VOLUNTARY COMMITMENTS DOCUMENTATION STAKEHOLDER ENGAGEMENT REGISTRATION EVENTS NEWS & MEDIA

THE OCEAN CONFERENCE

OUR OCEANS, OUR FUTURE: PARTNERING FOR THE IMPLEMENTATION OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOAL 14

5 - 9 JUNE, 2017, NEW YORK

ABOUT

14

LIFE BELOW WATER

EUSBSR
EU STRATEGY
FOR THE BALTIC
SEA REGION

Samhällsnytta
Ledarskap

Tack

Jakob Granit
@jakobgranit